

การศึกษาการใช้โปรแกรมการพยาบาลองค์ร่วมต่อพฤติกรรมดูแลตนเอง
ของผู้ที่พยายามฆ่าตัวตาย โรงพยาบาลบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

นางมรรยาท ปัญญาอินทร์

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2551
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF USING HOLISTIC NURSING PROGRAM ON
SELF – CARE BEHAVIORS OF SUICIDAL ATTEMPTERS,
BANGRACHUN HOSPITAL, SINGBURI PROVINCE

Mrs.Manyat Panya-in

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing
Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2008

มรรยาท ปัญญาอินทร์ : การศึกษาการใช้โปรแกรมการพยาบาลองค์รวมต่อ
 พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ที่พยายามฆ่าตัวตาย โรงพยาบาลบางระจัน
 จังหวัดสิงห์บุรี (A STUDY OF USING HOLISTIC NURSING PROGRAM
 ON SELF – CARE BEHAVIORS OF SUICIDAL ATTEMPTERS,
 BANGRACHUN HOSPITAL, SINGBURI PROVINCE) อ. ที่ปรึกษา :
 รศ.ดร. อรพรรณ ถือบุณยวัชชัย, 103 หน้า.

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ที่
 พยายามฆ่าตัวตาย โรงพยาบาลบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ก่อนและหลังได้รับโปรแกรมการ
 พยาบาลองค์รวม กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ที่พยายามฆ่าตัวตายซึ่งได้รับการคัดเลือกแบบเจาะจงตาม
 เกณฑ์คุณสมบัติ จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ โปรแกรมการพยาบาลองค์รวม
 ซึ่งผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นประกอบด้วย 5 กิจกรรมหลัก คือ สัมพันธภาพบำบัด การส่งเสริมความมี
 คุณค่าในตนเอง การให้ความรู้ด้านการดำรงชีวิตในครอบครัวและในชุมชน การฝึกทักษะการ
 ผ่อนคลาย และการส่งเสริมความผาสุกทางจิตวิญญาณ โดยผ่านการตรวจสอบความตรงเชิง
 เนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบ
 ประเมินพฤติกรรมการดูแลตนเอง มีค่าความเที่ยงของเครื่องมือเท่ากับ .86 วิเคราะห์ข้อมูล
 โดยใช้สถิติทดสอบที (Dependent t-test)

สรุปผลการศึกษา

พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ที่พยายามฆ่าตัวตาย หลังได้รับโปรแกรมการพยาบาล
 องค์รวม สูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรมการพยาบาลองค์รวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
 ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนิติศ.....
 ลายมือชื่อ อ. ที่ปรึกษา.....

5077812436 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEY WORD: HOLISTIC NURSING PROGRAM / SELF-CARE BEHAVIORS / SUICIDAL ATTEMPTERS

MANYAT PANYA-IN: A STUDY OF USING HOLISTIC NURSING PROGRAM ON SELF-CARE BEHAVIORS OF SUICIDAL ATTEMPTERS, BANGRACHUN HOSPITAL, SINGBURI PROVINCE . INDEPENDENT STUDY ADVISOR: ASSOC.PROF.ORAPHUN LUEBOONTHAVATCHAI , Ph.D., 103 pp.

The objective of this study was to compare the self-care behaviors of suicidal attempters before and after participation in the holistic nursing program. The sample were 20 suicidal attempters who were purposively selected according to the inclusion criteria from inpatient unit, Bangrachan hospital. The study instrument was the holistic nursing care program which was developed by the researcher and validated by three experts. The program composed of 5 main activities including nurse – patient relationships, promoting of self - esteem, informational support, relaxation training skills, and promoting of spiritual well-being. Data were collected using the Self - Care Behaviors Measurement with Chronbach's alpha reliability coefficient of .86 Dependent t-test were used for data analysis.

Major findings were as follows :

The self-care behaviors of suicidal attempters after using the holistic nursing care program was significantly higher than before using the program, at the .05 level.

Field of study Mental Health and Psychiatric
Academic year 2008

Nursing Student's signature.....*Manyat Panya-in*.....
Advisor's signature.....*Oraphun Lueboonthavatchai*.....

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้เป็นประสบการณ์ของการศึกษาที่มีค่ามาก ซึ่งสำเร็จได้ด้วย ความกรุณาของ อาจารย์ รศ.ดร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ซึ่งให้ความรู้ ข้อชี้แนะต่างๆ และได้ให้ข้อคิดที่มีประโยชน์ วิชาความรู้ต่างๆ ก่อให้เกิดความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะ กระทำโครงการการศึกษาอิสระให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธ์ ประธานสอบโครงการศึกษาอิสระ และอาจารย์ เพชร คันทสายบัว กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นอันทรงคุณค่า มีประโยชน์ และให้กำลังใจตลอดมา ทำให้โครงการศึกษาอิสระมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร. เพ็ญพักตร์ อุทิศ อาจารย์ ดร.รังสิมันต์ สุนทรไชยา อาจารย์ ดร.เพ็ญภา แดงด้อมยุทธ อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช และท่านคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้วิชาความรู้ ให้ข้อแนะนำต่างๆ และให้กำลังใจเสมอมาและขอขอบคุณคณะเจ้าหน้าที่ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่านที่อำนวยความสะดวกตลอดการศึกษา

ขอขอบพระคุณกรมสุขภาพจิตที่สนับสนุนทุนการศึกษา ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายแพทย์อัษฎางค์ รวยอาจิณ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบางระจัน คุณพัชราภรณ์ เสวกพันธ์ หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล คุณวินัส ขวัญเมือง หัวหน้างานอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน คุณฉวี ชื่นเอี่ยม หัวหน้าห้องคลอด และเจ้าหน้าที่ศีกอุบัติเหตุ-ฉุกเฉินโรงพยาบาลบางระจันทุกท่านที่คอยสนับสนุน ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และเป็นกำลังใจที่ดีตลอดการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ บุญคุณของพ่อประเมิน แม่บุญปลุก กาเล็ก ที่ให้ทั้งชีวิต ปัญญา ความคิด ความเข้มแข็ง และความอดทน เป็นกำลังใจที่ดีมากตลอดมา ขอขอบคุณสามีและบุตรชายที่น่ารักทั้ง 2 คน ที่ให้ความรู้สึกดีดี ให้กำลังใจ ห่วงใยทั้งยามทุกข์และสุข และขอขอบคุณเพื่อนนิสิตแผน ข ทุกคนที่ทำให้ความรู้สึกของความเป็นเพื่อนนั้นมีค่ามากมาย มหาศาล

ท้ายสุดนี้ คุณค่าแห่งความดีและประโยชน์ใดๆ อันเกิดจากโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้ ขอมอบให้ผู้ป่วยและครอบครัวของผู้ที่พยายามฆ่าตัวตายทุกท่าน ให้มีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่สมบูรณ์แข็งแรงตลอดไป

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการศึกษา.....	6
วัตถุประสงค์การศึกษา.....	6
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา.....	6
ขอบเขตการศึกษา.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
บทที่ 3 วิธีดำเนินการโครงการการศึกษาอิสระ.....	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	45
ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	68
รายการอ้างอิง.....	82
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	93
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการศึกษา.....	95
ภาคผนวก ค แบบฟอร์มพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา.....	97
ประวัติผู้ศึกษา.....	103

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การทำกิจกรรมในโปรแกรมการพยาบาลองค์รวม.....	53
2	แสดงค่าความรู้ในการดูแลตนเอง.....	66
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และอาชีพ.....	69
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม จำนวนครั้งที่เคยพยายาม ฆ่าตัวตายในอดีต ประวัติพยายามฆ่าตัวตายในรอบครัว และปัญหาที่ ทำให้เกิดพฤติกรรมพยายามฆ่าตัวตาย	70
5	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ที่ พยายามฆ่าตัวตายเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน ก่อนและหลังได้รับ โปรแกรมการพยาบาลองค์รวม.....	71